

www.strevlik.cz

STREVLÍK

**Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje,
příspěvková organizace**

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2024

PŘEDSTAVENÍ ORGANIZACE

Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje (zkráceně STŘEVLIK), je příspěvkovou organizací Libereckého kraje. STŘEVLIK byl založen k **1. 1. 2006** jako vzdělávací a osvětové zařízení v oblasti ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty dětí, mládeže, pedagogů, pracovníků veřejné správy, neziskových organizací a široké veřejnosti v oblasti ekologie a ochrany životního prostředí.

Nabídka pro mateřské, základní a střední školy dosahovala v roce 2024 **106 ekologicko-výchovných výukových programů**, které školy mohly absolvovat jak jednotlivě, tak v rámci několikadenních pobytů. Nabízíme pestrou škálu témat korelujících se vzdělávacími oblastmi rámcových vzdělávacích programů škol. Naše programy jsou koncipovány jako ucelené bloky respektující přirozené modely učení dětí, především na základě vlastního prožitku a zkušenosti, prostřednictvím přímých kontaktů se zvířaty a přírodou. Výuka probíhá přímo v terénu a ve speciálně vybavených výukových prostorech.

Organizace se věnuje akreditovanému dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. Pořádáme vzdělávací akce pro pedagogy zaměřené na realizaci environmentální výchovy ve školách. Od roku 2020 je činnost rozšířena o akreditované vzdělávání úředníků samosprávných celků.

Na základě pověření zřizovatele zajišťujeme vzdělávací část Plánu odpadového hospodářství Libereckého kraje v oblasti předcházení vzniku odpadů.

Pro svoji činnost využíváme vlastní objekt v Hejnicích a od jara 2021 opětovně prostory v Oldřichově v Hájích a Dolánkách u Turnova a hlavně nádherné a inspirující prostředí Jizerských hor a nově i Českého ráje.

Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje, příspěvková organizace
Jizerská 190, 463 62 Hejnice

Identifikační číslo: 75053144

Daňové identifikační číslo: CZ75053144

Telefon: +420 481 319 911

E-mail: info@strevlik.cz

Web: www.strevlik.cz

Zapsáno v obchodním rejstříku u KS Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, oddíl Pr, vložka 680.

SLOVO ŘEDITELE

Vážení čtenáři,

předkládám vám výroční zprávu Střediska ekologické výchovy Libereckého kraje za rok 2024 shrnující výsledky činnosti a hospodaření příspěvkové organizace.

Hlavní náplní činnosti STŘEVLIKU byla realizace pobytových vzdělávacích programů ve střediscích Hejnice a Oldřichov v Hájích a blokových programů ve všech třech pracovištích. Celkově bylo poskytnuto vzdělávání v rozsahu 59 016 účastníkohodin.

V Oldřichově v Hájích jsme v tomto roce ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR zahájili provoz Domu přírody Jizerských hor, zaměřeného na prezentaci přírodních hodnot a cílů ochrany přírody v CHKO Jizerské hory a Jizerskohorské bučiny zařazené na seznam světového přírodního dědictví UNESCO. Dále jsme v červnu v Oldřichově otevřeli vzdělávací farmu.

Činnost STŘEVLIKU byla v roce 2024 podpořena z národních a přeshraničních finančních programů. V roce 2024 byl dokončen projekt „DOBŘÍ OTÁZKY pro environmentální výchovu“, jehož náplní je vzdělávání pedagogů a lektorů environmentální výchovy v pedagogických dovednostech potřebných pro realizaci vzdělávacích programů. Po celý rok jsme realizovali česko-německý projekt „Biodiverzita není odpad!“, v rámci kterého zvyšujeme znalosti žáků základních škol v oblasti významu

organické hmoty v půdě. Projekt krajina klíčem ke klimatu realizovaný v letech 2024-2025 se věnuje dlouhodobému klimatickému vzdělávání s cílem vytvoření komunity žáků a pedagogů se znalostmi v oblasti změny klimatu a jejich souvislostí, kteří mají zájem probíhající procesy aktivně ovlivnit a disponují kompetencemi k zahájení veřejné diskuse o problému a hledání řešení odpovídajícího demokratické společnosti. Pro podporu činnosti v následujících letech byla předložena projektová žádost „Rozvoj interpretace přírodního dědictví a jeho začlenění do identity regionu na příkladu lokality Jizerskohorské bučiny zapsané na seznam světového přírodního dědictví UNESCO“.

Finanční hospodaření skončilo v roce 2024 mírným ziskem (37.823,62 Kč), který navrhujeme přidělit do rezervního fondu organizace.

Jako vedlejší produkt naší vzdělávací činnosti jsme za rok 2024 vyrobili přibližně 5 MWh elektrické energie z fotovoltaické elektrárny na střeše hejnického pracoviště, 80 kg medu od včelstev v Hejnicích a Oldřichově a 2 271 vajec z volného chovu v Oldřichově.

Rád bych touto cestou poděkoval všem partnerům, kteří nám v roce 2024 pomohli, a všechny čtenáře zprávy pozval na osobní návštěvu našich středisek. Těším se na setkání na některé z našich akcí.

Ing. Martin Modrý, Ph.D., ředitel

EKOLOGICKO-VÝCHOVNÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY

V roce 2024 jsme školám a zájmovým dětským skupinám nabízeli ekologicko-výchovné programy (EVP) – výukové celky v rozsahu 2 - 4 hodiny (blokové) nebo 5 - 7 hodin (jednodenní). V nabídce stále zůstávají i výjezdní programy.

Ekologicko-výchovné programy byly určeny dětem z mateřských škol, žákům I. a II. stupně základních škol a studentům středních škol. Celkový počet nabízených programů pro rok 2024 za všechna pracoviště byl 106. Programy byly sestaveny vždy tak, aby vhodně doplňovaly učivo pro danou věkovou kategorii.

V souladu s novou koncepcí environmentální výchovy je postupně snižován počet realizovaných blokových a jednodenních vzdělávacích programů a tyto jsou nahrazovány vícedenními pobytovými programy a programy skládajícími se z více bloků. EVP nabízíme zejména v zimních měsících, kdy je nižší zájem o programy pobytové. Vzhledem k výhodnému umístění všech našich středisek ekologické výchovy, probíhala většina programů zcela nebo alespoň zčásti v terénu.

Nabídku ekologicko-výchovných aktivit neustále doplňujeme o nová témata a služby. Při plánování nových aktivit jsme tradičně vycházeli z ohlasů a potřeb škol.

Nejvíce pozornosti chce naše organizace i do budoucna věnovat ekologicko-výchovným pobytům.

Pobytové programy byly koncipovány jako pětidenní pobyt (pondělí – pátek). V několika případech jsme realizovali, na základě požadavku objednavatele, i programy kratší či delší. Pro účastníky pobytového programu zajišťoval STŘEVLÍK program, ubytování a stravování.

Ekologicko-výchovné výjezdní programy realizované v roce 2024					
	MŠ	ZŠ I.	ZŠ II.	SŠ	Celkem
Počet programů	75	21	0	0	96
Počet účastníků	1250	391	0	0	1641

Ekologicko-výchovné blokové programy realizované v roce 2024					
	MŠ	ZŠ I.	ZŠ II.	SŠ	Celkem
Počet programů	149	204	22	5	380
Počet účastníků	2454	3675	426	103	6658

Ekologicko-výchovné jednodenní programy realizované v roce 2024				
	ZŠ I.	ZŠ II.	SŠ	Celkem
Počet programů	1	2	0	3
Počet účastníků	18	37	0	55

Ekologicko-výchovné pobytové programy realizované v roce 2024					
	MŠ	ZŠ I.	ZŠ II.	SŠ	Celkem
Počet pobytů	12	69	10	5	96
Počet účastníků	190	1353	197	124	1864

Mateřské, základní a střední školy mohou pobyt absolvovat celoročně. Učitelé spolu se žáky mají možnost si vybrat z několika tematických pobytů, který nabízí komplexní a provázaný program.

Nabídku pobytových programů jsme v tomto roce opět rozšířili o celkem 2 nové pobytové ekologicko-výchovné programy. Pobytové programy mají podle našich dosavadních zkušeností největší výchovný dopad. Je zde více prostoru zprostředkovávat nejen znalosti a dovednosti, ale i učit se žít moudrým, udržitelným způsobem života. K realizaci environmentální výchovy využíváme podnětné prostředí, které umožňuje učení vlastním prožitkem a zkušeností v přímém kontaktu s přírodou. Věnujeme pozornost rozvoji komunikačních dovedností a schopnosti spolupráce, utváření vlastních názorů a objevování důležitých souvislostí (vztah lidských činností a životního prostředí, přírodní zákonitosti).

V roce 2024 absolvovalo výukové programy včetně pobytů **10 218 dětí**.

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje poskytovalo metodickou pomoc v oblasti ekologické výchovy a jejího začleňování do výuky.

EXKURZE, SEMINÁŘE A WORKSHOPY PRO PEDAGOGY

V roce 2024 STŘEVLIK pokračoval s pořádáním odborných exkurzí, seminářů a workshopů, které byly nabízeny primárně pedagogům, ale mohli je navštívit i zájemci z řad veřejnosti.

Terénní exkurze byly realizovány v Českém ráji pod hlavičkou Domu přírody Českého ráje. Série exkurzí

v rámci Archeologického léta v Českém ráji čítala v roce 2024 pět exkurzí, kterých se zúčastnilo celkem 113 osob.

Nově se konaly komentované vycházky do Jizerskohorských bučin pod hlavičkou Domu přírody Jizerských hor s názvem Jizerky s průvodcem. Ze třinácti nabízených termínů pro vycházky, se podařilo kapacitně naplnit a realizovat jen sedm z nich. Těchto vycházek se zúčastnilo 28 nadšenců, kteří se díky fundovaným interpretačním průvodcům dozvěděli spoustu zajímavostí o Jizerských horách a Jizerskohorských bučinách.

MRKVIČKA

STŘEVLIK je krajským koordinátorem sítě mateřských škol se zájmem o environmentální výchovu MRKVIČKA pro Liberecký kraj. Ke konci roku 2024 bylo do sítě přihlášeno 90 mateřských škol.

Cílem programu je pedagogům poskytovat metodickou a informační podporu v oblasti environmentální výchovy v předškolním vzdělávání. To se děje prostřednictvím rozesílek informačních materiálů a pořádáním akreditovaných konferencí, seminářů a exkurzí. Pro pedagogy také důležitá vzájemná inspirace a možnost se společně sejit a předávat si vlastní zkušenosti.

V roce 2024 byly realizovány čtyři tematické rozesílky informačního bulletinu Mrkvička doplněné o publikace, které mateřské školy podporují v oblasti environmentální výchovy, konkrétně kniha Maruška a motýlí včetně Motýlího pexesa a kniha Hry z lesní školky.

MRKVIČKA
MALÉ RADCE KVALITNÍ EKOLOGICKÉ VÝCHOVY PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY

Na podzim roku 2024 proběhla Krajská konference MRKVIČKA na podporu environmentální výchovy v MŠ s názvem „Podporujeme tvořivost“, která se konala dne 19. 11. 2024 v Domě přírody Českého ráje v Dolánkách u Turnova. Tématem letošního ročníku Liberecké MRKVIČKY byla tvořivost. Tvořivost a ekologická výchova se vzájemně skvěle podporují, a tak se centrálním přístupem stala Tvořivá hra. Ta pomáhá u dětí rozvíjet environmentální senzitivitu, čerpá inspiraci z přírody, vede k jejímu obdivování a objevování všemi smysly. Využívá přírodních či starých a recyklovaných materiálů, kterým vděčuje nový život, a přispívá tak k udržitelnosti. Tvořivá hra děti baví, podporuje jejich motivaci a aktivitu. Posiluje vztah ke konkrétnímu místu, skrz nějž pak získáváme lásku k přírodě obecně. V tomto duchu se nesly také dílny.

SEMINÁŘE A EXKURZE A OSTATNÍ AKCE

Semináře, exkurze a jiné akce realizované v roce 2024			
Datum	Typ akce	Název akce	Počet účastníků
leden - březen	výstava	Národní geoparky České republiky	
24. 1.	přednáška	Na cestách s domem přírody I: Saharou na velbloudech	16
7. 2.	přednáška	Na cestách s domem přírody II:	25
21. 2.	přednáška	Na cestách s domem přírody III:	19
1. 3.	exkurze	Vitání jara se sovami Českého ráje	61
6. 3.	přednáška	Na cestách s domem přírody IV:	31
24.3.	ostatní akce	SWAP – dobročinná akce pro širokou veřejnost	40
25. 3.	seminář	Archeologické a přírodní dědictví skalních měst Českého ráje	44
březen	ostatní akce	Výtvarná soutěž Český ráj očima dětí: sokol stěhovavý	113
5. 4.	ostatní akce	Vyhlášení výtvarné soutěže Český ráj očima dětí: sokol stěhovavý	42
duben - květen	výstava	Český ráj očima dětí: sokol stěhovavý	
20. 4.	celodenní akce	Den otevřených dveří	142
20. 4.	exkurze	Den Země s Geoparkem UNESCO Český ráj	15
21. 4.	exkurze	Za obojživelníky Českého ráje	45
30. 4.	ostatní akce	dílnička Čarovné bylinkové odpoledne	21
17. 5.	festival	Festival neformálního vzdělávání pro TUL – Společenství praxe	
19. 5.	exkurze	Vitání ptačího zpěvu	56
25. 5. 2024	Seminář/workshop	„Domácí kompostování“	400
červen - červenec	výstava	Zaostřeno na Jizerky	
7. 6.	ostatní akce	Turnovská muzejní noc	291
8. 6.	Den otevřených dveří	Den otevřených dveří DPJH a farma	235
9. 6.	exkurze	Za orchidejemi Českého ráje	20
30. 6.	ostatní akce	SWAP – dobročinná akce pro širokou veřejnost	50
červenec - srpen	ostatní akce	Turnovské léto: Po stopách lesní zvěře	651
6. 7.	exkurze	Archeologie Příhrazských skal II: Hrada a Klamorna, Drábské světničky - 1. termín	17
9. - 13. 7.	ostatní akce	Letní výtvarné dílny s Náručí	155
21. 7.	exkurze	Jizerky s průvodcem - exkurze do Jizerskohorských bučin	1
22. - 31. 7.	ostatní akce	Dokumentace skalních rytin, nápisů a dalších prvků historické krajiny v CHKO Český ráj 2024	10
27. 7.	exkurze	Za pískovcovým fenoménem Prachovských skal	30
17. 8.	exkurze	Za pískovcovým fenoménem Českého ráje: Archeologie Příhrazských skal I	20
17. 8.	exkurze	Jizerky s průvodcem - exkurze do Jizerskohorských bučin	1
18. 8.	exkurze	Jizerky s průvodcem - exkurze do Jizerskohorských bučin	2
24. 8.	exkurze	Hrad Zbiroh a Kalich českobratrský	26
25. 8.	exkurze	Jizerky s průvodcem - exkurze do Jizerskohorských bučin	1
srpen	výstava	Sdílej s námi Liberecký kraj	
srpen - září	výstava	Nedoceněné skvosty přírody: Tři příběhy	
30. 8.	ostatní akce	Netopýří noc	129
31. 8.	exkurze	Archeologie Příhrazských skal II: Hrada a Klamorna, Drábské světničky - 2. termín	20
22. 9.	exkurze	Exkurze Do lesů a hájů Českého ráje	19
28. 9.	exkurze	Jizerky s průvodcem - exkurze do Jizerskohorských bučin	7

SEMINÁŘE A EXKURZE A OSTATNÍ AKCE

říjen	ostatní akce	Stežka stromů	253
říjen - prosinec	výstava	Výstava hub	
10. 10.	Seminář/workshop	Bloodpad není Odpad!/Bioabfal ist kein Abfal!	23
12. 10.	exkurze	Jizerky s průvodcem - exkurze do Jizerskohorských bučin	4
20. 10.	exkurze	Jizerky s průvodcem - exkurze do Jizerskohorských bučin	12
27. 10.	exkurze	Exkurze Za houbami Českého ráje	40
listopad - prosinec	výstava	Co vzniká z recyklovaných materiálů	
16. 10. 23. 10. 27. 11.	seminář	Seminář pro družinu Frýdlant	
14. 12.	celodenní akce	Vánoční upcylační dílničky	29

VZDĚLÁVACÍ AKCE MIMO ÚZEMÍ LIBERECKÉHO KRAJE

Činnost STŘEVLIKu, naše vzdělávací programy a metodické materiály jsme prezentovali i na řadě akcí mimo území Libereckého kraje. Jednalo se o semináře pro pedagogy a lektory environmentální výchovy: 25. 5. 2024 Seminář „Domácí kompostování“, NP České Švýcarsko, Ústecký kraj
Dále jsme realizovali 11 seminářů „Dobré otázky pro environmentální výchovu“ po celé ČR (detailněji v kapitole PROJEKTY).

AKCE PRO DĚTI

LETNÍ POBYTOVÉ A PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY

Čtrnáctým rokem proběhly Letní příměstské tábory pro děti školního věku (5 tematických turnusů)

a Letní pobytový tábor pro děti školního věku (1 turnus). Programy všech příměstských táborů plně využily zázemí tří areálů střediska i okolní přírody. Tábory byly sestaveny tak, aby spolu se zábavou a hrami byly děti seznamovány se základy ekologického myšlení a jednání.

Tábory 2024		
Název akce	Počet akcí	Počet účastníků
Letní pobytový tábor „V ŘÍŠÍ OBRŮ“	1	23
Letní příměstský tábor - Oldřichov „PTAČÍ PŘÍMĚŠTÁK“	1	20
Letní příměstský tábor - Oldřichov „ŽIVOT NA FARMĚ“	1	23
Letní příměstský tábor - Dolánky u Turnova „KOUZELNÉ KROKY ČESKÝM RÁJEM“	1	10
Letní příměstský tábor - Hejnice „BUKÁČKOVO DOBRODRUŽSTVÍ“	1	20
Letní příměstský tábor - Hejnice „LETEM PTAČÍM SVĚTEM“	1	20
Celkem	6	116

AKCE PRO VEŘEJNOST EKODNY

26. 10. DEN STROMŮ s Jizerskohorskými bučinami

Den stromů se konal během slunečné soboty dne 26. 10. 2024 v areálu Střediska ekologické výchovy Libereckého kraje v Hejnicích. Tato akce proběhla ve spolupráci STŘEVLIKU, p.o. s MAS Frýdlantsko, LČR a se zapojením studentky z TUL. Cílem Dne stromů bylo ukázat návštěvníkům jedinečnost Jizerskohorských bučin a zaměřit se na provázanost vztahů v tomto ekosystému. Děti měly možnost se zapojit do tvořivých dílniček, nebo si vyzkoušet práci lesníka. Nechybělo poutavé vyprávění o zajímavé práci dobrovolného strážce přírody s promítáním fotografií pořízených v Jizerskohorských bučinách a možnost zúčastnit se komentovaných vycházek do Jizerskohorských bučin. Během akce byl návštěvníkům představen projekt Healthy Forest Regions, na němž spolupracují STŘEVLIK p. o., LČR a MAS Frýdlantsko. V rámci tohoto projektu jsou nabízeny komentované vycházky do Jizerskohorských bučin a vznikají výukové materiály pro MŠ, ZŠ I, ZŠ II a SŠ.

7. 12. VÁNOČNÍ EKODEN - Advent na statku

Vánoční ekoden „ADVENT NA STATKU“ byl inspirován starými zvyky a tradicemi, které období adventu a vánoc provázejí a na které se v současné konzumní době pomalu zapomnělo. Návštěvníci se tak mohli vrátit do období minulých, kdy se tyto tradice dodržovaly.

V celém areálu byly pro návštěvníky připraveny zajímavé aktivity a rukodělné dílničky. U vstupu je vítal usměvavý Mikuláš, u kterého si děti mohly vytočit kolo štěstí a získat malý dárek. U svatě Lucie si děti vlastnoručně vyrobily svíčky ze včelího vosku, svatá Barborka je prozkoušela ze znalostí stromových větvíček. Svatý Martin dozoroval i se svým koněm na výrobu ozdob z ovčí vlny. Ve věštírně svatého Ondřeje si mohli návštěvníci vyvěštit svou budoucnost. Na farmě si děti vyrobily vánoční ozdoby ze sena a odnesly si tak malý dárek domů. Pro zájemce byla také možnost prohlídky farmy a krmení zvířat. S velkým zájmem se tradičně setkala zdobení perníčků a čertovská dílna kovářského mistra. Celý program doplnil krásný koncert v 15 hodin a loutkové divadlo o cestě do Betléma.

V roce 2024 STŘEVLIK realizoval dva tematicky zaměřené ekodny. Cílem bylo především prohlubovat spoluodpovědnost lidí za současný i budoucí stav přírody a společnosti. Akce navštívilo cca 400 účastníků, převážně rodičů s dětmi.

Při těchto akcích bylo pro návštěvníky připraveno mnoho zábavně - naučných aktivit, tvořivé dílny, hry k tématu daného ekodne, výstavy, osvětové akce, prezentace činnosti organizací působících v ochraně přírody a podobně.

Hlavními partnery pro osvětové akce byl tradičně Liberecký kraj, Lesy ČR, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, MAS Frýdlantsko. Všem děkujeme za spolupráci a podporu.

Ekodny realizované v roce 2024

Datum	Název akce	Počet účastníků
26. 10.	DEN STROMŮ s Jizerskohorskými bučinami	150
7. 12.	VÁNOČNÍ EKODEN - Advent na statku	250
Celkem účastníků		400

AKCE PRO VEŘEJNOST

OSTATNÍ AKCE

20. 4. DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ A OTEVŘENÍ NOVÉ ČÁSTI EXPOZICE SOKOLÍ SVĚT

V sobotu 20. dubna přesně v 9:00 jsme stejně jako loni otevřeli téměř všechny dveře domu přírody a nechali je otevřené až do 17:00. Slavili jsme totiž Den Země.

S otevřením hlavního vchodu domu přírody byla otevřena také nová část expozice Sokolí svět, která vede po chodbách domu přírody a seznamuje návštěvníky s naším maskotem sokolem stěhovavým. I tato nová část byla návštěvníkům po celý den zpřístupněna zcela zdarma. Toho využilo celkem 142 návštěvníků. Kromě expozice mohli návštěvníci shlédnout za dobrovolný příspěvek také film Jedinečný Český ráj od Zdeňka Mrkáčka, který představil také svou novou knihu Český ráj - moje velká láska.

ÚČAST NA AKCÍCH POŘÁDANÝCH JINÝMI ORGANIZACEMI

STŘEVLIK se podílel též na zajištění několika akcí dalších organizací souvisejících s environmentální výchovou v Libereckém kraji. Turnovské léto (pořadatel Regionální turistické informační centrum Turnov společně s dalšími partnery z regionu). Férové snídaně (pořadatel Mgr. Lenka Kubíková, lektorka STŘEVLIKU), další akce pořádané ve spolupráci s MAS Frýdlantsko, z.s..

11. 5. FÉROVÁ SNÍDANĚ

Naše lektorka Lenka již po deváté uspořádala v Hejnicích férovou snídani. Pohodové setkání probíhá vždy 2. květnou sobotu v rámci celosvětového dne pro FAIR TRADE a má za cíl zvyšovat povědomí o spravedlivém obchodování a životech pěstitelů kávy, kakaa, čaje, banánů a dalších plodin. Během akce je oslokována místní komunita nejen v Hejnicích, ale také v okolních obcích.

DOMY PŘÍRODY

Pro veřejnost navštěvující CHKO Český ráj a CHKO Jizerské hory zajišťuje STŘEVLIK provoz Domu přírody Českého ráje v Dolánkách u Turnova a Domu přírody Jizerských hor v Oldřichově v Hájích. Domy přírody jsou vstupní branou do chráněných krajinných oblastí a dalších významných chráněných území. Jsou to moderní návštěvnická střediska s interaktivní expozicí o daném území, která nabízí návštěvníkům exkurze a osvětové programy pro děti i dospělé.

Návštěvníkům poskytují informace o důvodech, cílech a metodách ochrany přírody v chráněném území, nabízejí možnost zakoupení regionálních suvenýrů a publikací zaměřených na region a chráněné území. Svoji vzdělávací činnosti kromě návštěvníků působí také na místní obyvatele a přibližují jim hodnoty území a přínosy jeho ochrany.

Dům přírody Českého ráje poskytuje zázemí, kancelář a prostory pro interpretaci Geoparku Český ráj, o.p.s., se kterým sdílíme zájem a spolupracujeme na ochraně přírodního bohatství CHKO Český ráj a přilehlém území.

Návštěvnost Domu přírody Jizerských hor byla ovlivněna zahájením provozu v polovině roku 2024 a zejména omezením dopravní dostupnosti Oldřichova v důsledku souběžné rekonstrukce silnice a železniční tratě.

Počet návštěvníků Domů přírody za rok 2024	
Dům přírody Českého ráje	12 589
Dům přírody Jizerských hor	4 598

DALŠÍ ČINNOSTI ORGANIZACE

NAPLŇOVÁNÍ KONCEPCE EVVO LK 2021-2030

V roce 2024 zajistil STŘEVLIK kompletní přestavbu webového portálu ekovychovalk.cz, který je jedním z hlavních informačních nástrojů Koncepce EVVO LK. Portál v nové podobě umožňuje snadné sdílení informací mezi poskytovateli a ostatními aktéry EVVO a svojí strukturou odpovídá požadavkům na vyhodnocení indikátorů koncepce.

Ve smyslu koncepce EVVO LK STŘEVLIK postupně modifikuje svoji činnost a zvyšuje důraz na pobytové a dlouhodobé vzdělávací programy. Důraz na MZÚ a témata změny klimatu reflektuje projekt Krajina klíčem ke klimatu, připravený projekt zaměřený na interpretaci Jizerskohorských bučin i činnosti obou domů přírody. STŘEVLIK se aktivně podílel na přípravě Akčního plánu EVVO LK 2024-2026.

SPOLUPRÁCE S TECHNICKOU UNIVERZITOU V LIBERCI

Ve spolupráci TUL, STŘEVLIKU a DIVIZNY byl sestaven syllabus předmětu Environmentální výchova pro studenty bakalářských pedagogických oborů, pro který byla získána akreditace a na jehož vedení se STŘEVLIK podílel. STŘEVLIK se dále zapojil do poskytování pedagogických praxí pro studenty TUL Liberec, a to jednak organizací setkání Společenství praxe a jednak vlastním zajištěním praxe na programech a akcích STŘEVLIKU. Praxí se zúčastnili 4 studenti, kteří se aktivně zapojili do přípravy a vedení programů.

Přehled zrealizovaných schůzek se studenty TUL

Datum	Název akce	Počet účastníků
3. - 4. 5.	Schůzka Společenství praxe TUL denní studium - 12 hodin	7
22. 11.	Schůzka Společenství praxe TUL dálkové studium - 6 hodin v TUL	14
17. 12.	Schůzka Společenství praxe TUL dálkové studium - 6 hodin v TUL	7
Celkem účastníků		28

DALŠÍ ČINNOSTI ORGANIZACE

WORKSHOPY A SETKÁNÍ UČÍČI SE SKUPINY „NEBUĎ DŘEVO, ZAPOJ EVVO!“

Třetím rokem pokračuje setkávání a podpora vyučujících na základních školách ve Frýdlantském výběžku v oblasti environmentální výchovy. Program dílen vzájemného sdílení materiálů a metod s dlouhodobější podporou a spoluprací je určen pro vyučující 1. stupně, kteří ve školním roce 2024/2025 budou působit na některé ze základních škol frýdlantského výběžku. Projekt s názvem „Nebud' dřevo, zapoj EVVO!“ se začal vyvíjet v roce 2022, kdy naše lektorka Lenka Kubíková nabídla pomoc pedagogům se zapojením environmentálních témat do výuky. V roce 2023 byla zahájena větší spolupráce s MAP Frýdlantsko již pod zmíněným názvem „Nebud' dřevo, zapoj EVVO!“. V letošním školním roce se setkávají dvě pedagožky z Frýdlantu, dále se do projektu zapojila paní učitelka z Hejnic a paní učitelka z Višňové, která vyučuje i ve školní družině. V rámci projektu probíhají setkání a plánování čtyř projektových dnů, které probíhají na školách a zapojení pedagogové si sdílí materiály a zkušenosti.

PRACOVNÍ SKUPINY V MAP FRÝDLANTSKO IV ZAMĚŘENÉ NA PODPORU MODERNÍCH DIDAKTICKÝCH FOREM VEDOUČÍCH K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ U ŽÁKŮ

Od února 2024 je STŘEVLÍK zapojen do nově vzniklé pracovní skupiny v MAP Frýdlantsko IV zaměřené na podporu moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí u žáků. Do činnosti PS jsou zapojeni učitelé a lidé/experti z daného území, za oblast environmentální výchovy je členem skupiny Lenka Kubíková. Obsahem práce PS je zpracování dokumentů a podkladů pro místní akční plánování ve vzdělávání na Frýdlantsku a zároveň výměna zkušeností a znalostí o moderních didaktických formách a postupech. Skupina se schází pravidelně 4x do roka. Účast zástupce STŘEVLÍKU v PS MAP je příležitostí, jak přispět k systematictějšímu začleňování EVVO do běžné výuky v základních a mateřských školách na Frýdlantsku, a podílet se na plánování aktivit spolupráce škol v oblasti EVVO.

PROJEKTY

PROJEKT DOBRÉ OTÁZKY PRO ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVU – VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ A LEKTORŮ

Projektu Dobré otázky, který má za cíl naučit lektory středisek ekologické výchovy (SEV) a pedagogické pracovníky využívat metodu „dobrých“ otázek a podpořit je v tom, aby zdokonalili vlastní způsoby práce a přípravy na lekce či vyučovací hodiny tak, že do nich začlení „dobré“ otázky se v roce 2024 účastnilo celkem 177 osob z 8 krajů.

Projekt se zaměřuje na aplikaci metody v oblasti vzdělávání o změně klimatu a výuky a osvěty k udržitelné spotřebě. Tuto metodu však lze použít na další témata.

**Přehled počtu zrealizovaných programů v rámci projektu
DOBRÉ OTÁZKY v roce 2024**

Datum	Název akce	Počet účastníků
8. 1.	Spolek Ametyst Plzeň I.	20
9. 1.	Spolek Ametyst Plzeň II.	18
30. 1.	Zoologická zahrada Ostrava	16
1. 2.	Ekocentrum Brniště	21
25. 3.	Ekocentrum Na Pasece Veliková	14
10. 4.	Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno, příspěvková organizace I.	14
11. 4.	Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno, příspěvková organizace II.	10
14. 4.	Středisko ekologické výchovy Toulcův dvůr, z.s.	19
22. 4.	Centrum environmentální výchovy Stolístek	17
20. 5.	Město Bečov nad Teplou	15
6. 6.	Základní škola Čeperka, okres Pardubice	13

PROJEKTY

BIOODPAD NENÍ ODPAD!

Projekt navazuje na projekt Předcházení vzniku odpadů v Libereckém kraji a okresu Görlitz a zabývá se možnostmi předcházení vzniku biologicky rozložitelných odpadů, významu organické hmoty v půdě pro vodní režim krajiny a pro udržení úrodnosti půdy a lokální produkce potravin. Projekt vychází z Plánu odpadového hospodářství Libereckého kraje a naplňuje vzdělávací části oblasti předcházení vzniku odpadů.

Hlavním cílem projektu je vzdělávání žáků mateřských a základních škol v oblasti biologicky rozložitelných odpadů. Využití tohoto odpadu vede ke zlepšení kvality půdy. Cílová skupina je informována o druzích biologicky rozložitelných odpadů a o významu organických látek pro zachování přirozených funkcí půdy a pro opatření ke zmírnění změny klimatu. To vede ke zvyšování povědomí o tom, že bioodpad je zdrojem, nikoli odpadem, a proč je důležité jej odděleně sbírat a využívat.

Projekt je realizován ve spolupráci s německým partnerem, kterým je Okres Görlitz, konkrétně jeho podnik odpadového hospodářství.

První seminář Workshop pro pedagogy Bioodpad není Odpad! / Bioabfall ist kein Abfall! představující náš nový bioodpadový projekt proběhl dne 10. 10. 2024 v Sedmihorkách a nebyl jistě poslední.

Účastníci si zde mohli mimo jiné vyzkoušet některé z interaktivních aktivit a zahrát si dokonce i závěrečnou vědomostní hru. Seminář proběhl v příjemné atmosféře.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY REALIZOVANÉ V RÁMCI NPŽP Č. 6.1 F

V rámci tohoto programu byl podpořen tento projekt:
Environmentální vzdělávací programy Domu přírody Českého ráje

EVP O ZMĚNĚ KLIMATU V RÁMCI VÝZVY NPŽP-NPO Č. 6.1 I

STŘEVLIK se v roce 2022 přihlásil do výzvy Ministerstva životního prostředí - Národního programu Životní prostředí v rámci Národního plánu obnovy. Cílem výzvy je zlepšit kompetence (znalosti a dovednosti) cílových skupin v environmentální oblasti a v oblasti udržitelného rozvoje prostřednictvím realizace ekologických výukových programů pro děti, mládež a vzdělavatele zaměřených pouze na téma změny klimatu v souvislostech České republiky.

V roce 2024 byly realizovány 2 projekty:

EVP o změně klimatu STŘEVLIK, pracoviště Hejnice

EVP o změně klimatu STŘEVLIK, pracoviště Oldřichov v Hájích

Celkově bylo v roce 2024 z tohoto programu podpořeno 7 dní pobytových vzdělávacích programů.

STŘEVLIK

Interreg

Projekt Bioodpad není odpad, registrační číslo: 100000049

Sachsen - Technicien | Česko - Sasko

KRAJINA KLÍČEM KE KLIMATU

Cílem projektu Krajina klíčem ke klimatu, realizovaného v letech 2024-2025, je vytvoření komunity žáků a pedagogů se znalostmi v oblasti změny klimatu a souvislostí, možných mitigačních a adaptačních opatření, kteří mají zájem probíhající procesy aktivně ovlivnit a disponují kompetencemi k zahájení veřejné diskuse o problému a hledání řešení odpovídajícího demokratické společnosti. Cíle bude dosaženo prostřednictvím zavedení dlouhodobého vzdělávacího programu (ca 80 hodin formou projektových dnů v průběhu školního roku) v oblasti změny klimatu s jejími souvislostmi pro ekosystémy a lidskou společnost.

Do realizace programu jsou vnášeny základní principy místně zakotveného učení - tedy zvyšování zájmu o vlastní prostředí, posilování spoluzodpovědnosti za jeho stav a vytváření kompetencí k zapojení se do jeho přímého ovlivňování v rámci demokratické společnosti. Významná část projektu je realizována formou terénní výuky. V rámci projektu bude realizováno 8 cyklů vzdělávacího programu pro předpokládaný počet 160 žáků.

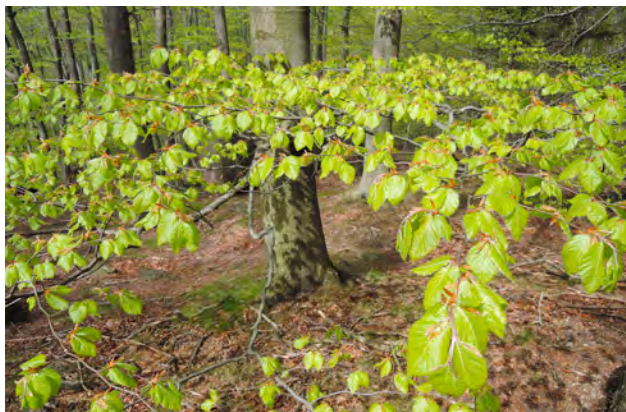
Téma a způsob realizace projektu odpovídá požadavkům Konceptu environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty Libereckého kraje 2021-2030.

Přehled počtu zrealizovaných programů a exkurzí v roce 2024 v rámci projektu Krajina klíčem ke klimatu

	Počet škol	Exkurze / počet osobohodin	Pobytové programy / počet osobohodin	Počet účastníků	Počet osobohodin celkem
ZŠ	4	648	3520	165	4168

PROJEKT HEALTHY FOREST REGIONS – TVORBA VZDĚLÁVACÍCH BALÍČKŮ

Od května 2024 probíhala ve spolupráci s Lesy ČR a MASiF tvorba vzdělávacích balíčků a jejich pilotáž na školách na Frydlantsku v rámci aktivity „D.1.2.2 Development of educational packages for primary and secondary education“ v projektu Healthy forest regions. Výukové balíčky byly zaměřeny na téma zdravých a funkčních lesů a jejich ekosystémových služeb přispívajících k lidskému zdraví a blahobytu. V rámci projektu bylo celkem odpilotováno 628 osobohodin.

Přehled počtu zrealizovaných blokových EVP v roce 2024

	MŠ	I. stupeň ZŠ	II. stupeň ZŠ	Celkem
Počet programů	3	3	3	9
Počet účastníků	51	67	39	157

HOSPODAŘENÍ

K 31. 12. 2024 zaměstnávala organizace 28 pracovníků na hlavní pracovní poměr.

Organizace zaměstnala během roku celkem 14 pracovníků na základě dohody o provedení práce nebo dohody o provedení činnosti, kteří se podíleli na lektorování seminářů, exkurzí, táborů a pomocné práce při provozu středisek.

Pracovníci zaměstnaní
k 31. 12. 2024.

Zaměstnanci	
Ředitel	Ing. Martin Modrý, Ph.D.
Ekonom	Jaromíra Hanicová
Koordinačně administrativní pracovník	Kafková Lucie, Ing. Lenka Rychtaříková
Administrativně-ekonomický pracovník	Ing. Michaela Čížová
Lektoři ekologicko-výchovných výukových programů	Bc. Veronika Chřová, Bc. Ladislav David, Eliška Jáčová, Petr Jenč, Mgr. Lenka Krčilová, Mgr. Lenka Kubíková, Mgr. Štěpánka Kvapilová, Mgr. Jana Modrá, Ing. Petra Repčáková, Ing. Věra Sobotová, Ing. Šárka Zbořilová
Programový pracovník - lektor	Mgr. Hana Nedbálková
Pracovník informačního centra	Bc. Tereza Janků
IT technik, asistent programů	Eduard Bílkovský
Pomocný pracovník střediska ekologické výchovy - správce objektů	Petr Janků, Jaroslav Luňáček
Provozní pracovníci	Andrea Bílkovská, Lenka Knoblochová, Magdaléna Krčilová, Jitka Šulcová, Jana Tesárková, Hana Velclová, Petra Vondráčková

VÝNOSY

Položka	Výnosy v tis. Kč
Hlavní činnost celkem	15 906,50
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	10,41
Výnosy z prodeje služeb z toho:	3 778,54
- jednodenní výukové programy	605,82
- pobytové programy	1 469,86
- školení, semináře	71,33
- ostatní ekovýchovné akce	153,07
- vstupné expozice	209,46
Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku	0,18
Čerpání fondů	0,00
Ostatní výnosy z činnosti	0,00
Úroky	24,67
Kurzové zisky	21,32
Výnosy z nároků na prostředky rozpočtů ÚSC	12 071,38
- příspěvek - Úřad práce	90,00
- příspěvek - Liberecký kraj	8 046,55
- dotace - „včely“	-0,72
- dotace - SFŽP ČR - výukové programy	800,00
- dotace - Město Turnov na DPČR	200,00
- dotace - SFŽP ČR - „Dobré otázky“	151,33
- dotace - SFŽP ČR - „Krajina klíčem ke klimatu“	1 505,49
- dotace - SZIF ČR + EU - „Oblast s přírodními omezeními“	3,55
- dotace - SZIF ČR - „Malý zemědělec“	13,95
- dotace - EFRR + SR - „Bioodpad není odpad!“	1 216,23
- výnos z transferu na pořízení dlouhodobého majetku v souvislosti s odpisováním	45,00
Doplňková činnost celkem	6 283,33
Výnosy z prodeje služeb z toho:	5 019,22
- stravování	2 426,39
- ubytování	2 481,92
Výnosy z prodaného zboží	1 264,11
Ostatní výnosy z činnosti	0,00
VÝNOSY CELKEM	22 189,83

NÁKLADY

Položka	Náklady v tis. Kč
Hlavní činnost celkem	15 914,25
Spotřeba materiálu z toho:	739,41
- materiál ostatní	225,89
- materiál pro ekovýchovu	338,45
- materiál farma	51,29
- kancelářské potřeby	36,37
- čisticí a úklidové prostředky	41,19
- pohonné hmoty (vozidla)	24,06
Spotřeba energie (elektrina, voda, plyn)	596,36
Změna stavu zásob vlastní výroby	-13,18
Ópravy a udržování	285,44
Cestovné	94,55
Náklady na reprezentaci	43,85
Ostatní služby z toho:	1 569,00
- telefony, internet, poštovné, kopírování	67,98
- školení, semináře	57,67
- služby spojené s ekovýchovou	20,00
- služby farma	52,95
- služby budov	82,70
- softwarové služby	149,38
- odborná pomoc	19,30
- revize	42,13
- pronájem pozemku	30,00
- pronájem areálu	600,00
Mzdové náklady	8 036,83
Zákonné sociální pojištění	2 675,21
Jiné sociální pojištění	43,02
Zákonné sociální náklady	580,21
Silniční daň	0,00
Jiné daně a poplatky	4,03
Manka a škody	4,90
Tvorba fondů	-0,02
Odpisy dlouhodobého majetku	433,98
Prodaný dlouhodobý majetek	0,20
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	624,70
Ostatní náklady z činnosti z toho:	190,58
- pojistné	48,89
Kurzové ztráty	0,00
Daň z příjmů - srážková daň z úroků	5,18
Doplňková činnost celkem	6 237,76
Spotřeba materiálu z toho:	1 349,16
- potraviny	1 026,42
Spotřeba energie (elektrina, voda, plyn)	234,87
Prodané zboží	908,34
Aktivace oběžného majetku	0,00
Ópravy a udržování	127,54
Ostatní služby z toho:	253,22
- softwarové služby	35,33
- praní, mandlování	50,59
Mzdové náklady	2 440,40
Zákonné sociální pojištění	757,26
Jiné sociální pojištění	12,55
Zákonné sociální náklady	22,58
Silniční daň	0,00
Jiné daně a poplatky	0,61
Manka a škody	1,33
Odpisy dlouhodobého majetku	27,68
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	91,55
Ostatní náklady z činnosti	10,67
NÁKLADY CELKEM	22 152,01

V ROCE 2024 NAŠI ČINNOST VÝZNAMNĚ PODPOŘILI

Liberecký kraj je zřizovatelem Střediska ekologické výchovy Libereckého kraje, příspěvkové organizace.

Síť středisek ekologické výchovy Pavučina, z. s. je celostátní síť organizací specializovaných na ekologickou výchovu, vzdělávání a osvětu. Pro členská střediska je Pavučina organizací hájící jejich společné zájmy vůči orgánům veřejné správy, informující o vývoji a změnách v oblasti ekologické výchovy a zajišťující také společnou propagaci a finanční podporu. Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje, příspěvková organizace je členem Pavučiny.

Projekt Environmentální vzdělávací programy Domu přírody Českého ráje.
Projekt DOBRÉ OTÁZKY pro environmentální výchovu - vzdělávání pedagogů a lektorů.

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Projekt EVP o změně klimatu STŘEVLIK, pracoviště Hejnice, Oldřichov v Hájích.
Projekt KRAJINA KLÍČEM KE KLIMATU

Cílem projektu je vytvoření komunity žáků a pedagogů se znalostmi v oblasti změny klimatu a jejich souvislostí, kteří mají zájem probíhající procesy aktivně ovlivnit a disponují kompetencemi k zahájení veřejné diskuse o problému a hledání řešení odpovídajícího demokratické společnosti.

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Projekt BIODPAD NENÍ ODPAD! BIOABFALL IST KEIN ABFALL!

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Interreg

Kofinanciert von
der Europäischen Union
Spolu financováno
Evropskou unií

Sachsen - Tschechien | Česko - Sasko

Domy přírody Českého ráje a Jizerských hor podporují:

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

DĚKUJEME

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2024